

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LIZINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

31.03.2013. GODINE

Sarajevo, maj/svibanj 2013. godine

1. UVOD	3
2. UČESNICI NA TRŽIŠTU	4
2.1. Broj lizing društava	4
2.2. Vlasnička struktura.....	5
2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima.....	5
3. STRUKTURA BILANSA STANJA	6
3.1. Struktura aktive	6
3.2. Kvalitet aktive	7
3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga.....	10
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora	11
3.5. Struktura pasive.....	12
4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA	13
5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE	13
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	15
7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA	17
8. PRILOZI	18
Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima	18
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava	19
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava	20
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing društava	20
Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja.....	21
Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha	22
Prilog 7. Rangiranje bilansne sume	23

1. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor lizing društava, sačinila je Informaciju o sektoru lizinga u Federaciji BiH na dan 31.03.2013. godine na osnovu analize regulatornih izvještaja o poslovanju koje su lizing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor) i podacima kojima raspolaže konstatovanim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor).

Poslovanje lizing društava u Federaciji BiH je regulisano Zakonom o lizingu koji je stupio na snagu 03.01.2009. godine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 85/08 i 39/09). Zakonom su definisani uslovi za osnivanje, poslovanje i prestanak rada lizing društava, prava i obaveze subjekata u poslovima lizinga, upravljanje rizicima, finansijsko izvještavanje, aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i nadzor nad poslovanjem lizing društava.

Nadzor nad lizing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licence za rad lizing društvima od strane Agencije sa ciljem stalnog praćenje poslovanja i finansijskog stanja svakog pojedinačnog lizing društva i sektora lizinga u Federacije BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja lizing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama finansijskih izvještaja lizing društava.

U toku 2011. i 2012. godine ekonomski trendovi u okruženju negativno utiču na domaću ekonomiju kroz preljevanje dužničke krize iz eurozone i iz regiona. Navedeno uzrokuje trend slabljenja domaće potražnje koji je prisutan od 2010. godine koji je usporio i poslovne aktivnosti lizing društava.

Uticaj krize na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom period neminovno održavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva, što je i uticalo na bilansnu sumu lizing društava u Federacije BiH, koja je na dan 31.03.2013. godine iznosila 675.236 hiljada KM, što je za 2,75% ili za 19.128 hiljada KM manje u odnosu na 31.12.2012. godine.

Ukoliko se uporede pojedinačne bilansne sume lizing društava sa 31.12.2012. godine, dolazi se do zaključka da je kod dva lizing društva evidentan porast bilansne sume u ukupnom iznosu od 1.368 hiljada KM, dok je kod pet društava evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 20.496 hiljada KM.

U periodu od 01.01. do 31.03.2013. godine na razini djelatnosti lizinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvaren je gubitak u iznosu od 321 hiljadu KM. Dva lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 3.687 hiljada KM, dok su preostalih pet lizing društava iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 3.366 hiljada KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine kada je iskazan ukupan gubitak u iznosu od 7.133 hiljade KM, može se konstatovati da su lizing društva načelno zaustavila negativan trend iskazivanja visokih

poslovnih gubitaka koji je uglavnom uzrokovani poteškoćama u naplati potraživanja finansiranih u periodu do 2010. godine.

Ukupni kapital lizing društava je na dan 31.03.2013. godine iznosio 48.263 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2012. godine, navedena pozicija je manja za 321 hiljadu KM ili 0,66%. Dva lizing društva su iskazala kapital manji od zakonom propisanog iznosa od 250 hiljada KM.

Neposredni nadzor nad poslovanjem lizing društava provode ovlaštena lica Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontrolisanim lizing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja poslovanja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom lizing društava odnosile su se uglavnom na unapređenje internih akata kojima se definišu rizici u poslovanju, unapređenje internih akata u segmentu računovodstvene funkcije lizing društava, nepoštivanje ugovornih odredbi od strane lizing društava u kontekstu ugovorenog usklađivanja kamatne stope sa varijabilnim indeksom, nedostatke sistema internih kontrola u kontekstu nepoštivanja internih akata, nepoštivanje odredbi Zakona o obligacionim odnosima u kontekstu visine zatezne kamate i metodologije izračuna zateznih kamata, dostava neadekvatnih podataka u Centralni registar kredita kod Centralne banke BiH po osnovu otpisanih potraživanja.

2. UČESNICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj lizing društava

Djelatnost lizinga u Federaciji BiH na dan 31.03.2013. godine obavljalo je 7 lizing društava, dok je u periodu od 2010. do 2011. godine poslove lizinga obavljalo 8 lizing društava. Sedam lizing društava registrovanih u Federaciji BiH obavlja poslove lizinga u 21 podružnici, od kojih se 17 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj. Dozvolu za obavljanje poslova lizinga posjeduju sljedeća lizing društva:

1. ASA Leasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
7. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

U poređenju sa stanjem na dan 31.12.2012. godine, u toku prvog kvartala 2013. godine nije bilo promjena u broju registrovanih podružnica.

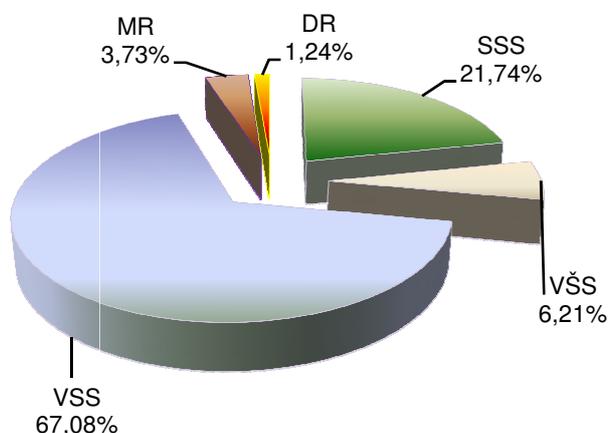
2.2. Vlasnička struktura

Od ukupno sedam lizing društava, tri lizing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih matičnih kuća, tri lizing društva se nalaze u većinskom vlasništvu svojih nerezidentnih matičnih kuća i/ili domaćih banaka osnovanih stranim kapitalom, a jedno lizing društvo se nalazi u većinskom vlasništvu rezidenta. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture lizing društava dati su u Prilogu 2. Informacije.

2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima

Na dan 31.03.2013. godine u sektoru lizinga je uposlen 161 zaposlenik, što predstavlja smanjenje od 5 zaposlenika u odnosu na 31.12.2012. godine. Značajnije smanjenje broja zaposlenih odnosilo se na jedno lizing društvo (4 zaposlenika manje u odnosu na prethodni izvještajni period). Pored navedenog broja zaposlenih, u lizing društvima je na dan 31.03.2013. godine angažovano još 33 radnika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju, od čega se 66,67% odnosi na zaposlenike jednog lizing društva.

Grafikon 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u sektoru lizinga

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi lizing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 31.03.2013. godine na nivou sektora lizinga na svakog zaposlenog se odnosi 4.194 hiljada KM aktive (31.12.2012. godine – 4.183 hiljada KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna društva kreću se u rasponu od 3.232 do 6.362 hiljada KM aktive po zaposlenom. Istovremeno, na dan 31.03.2013. godine, u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 317 hiljade KM aktive po zaposlenom, a u sektoru bankarstva 2.064 hiljada KM po zaposlenom.

3. STRUKTURA BILANSA STANJA

3.1. Struktura aktive

Ukupna bilansna suma lizing društava u Federaciji BiH na dan 31.03.2013. godine je iznosila 675.236 hiljada KM, što je za 19.128 hiljada KM ili 2,75% manje u odnosu na 31.12.2012. godine. Pojedinačno posmatrano, kod dva lizing društva je evidentan porast bilansne sume u ukupnom iznosu od 1.368 hiljada KM, dok je kod pet društava evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 20.496 hiljada KM. Na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) odnosi se 55,62% od ukupne aktive lizing društava.

U strukturi ukupne aktive lizing društava najznačajnije učešće su imala neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga koja iznose 415.931 hiljada KM ili 61,60% od ukupne aktive sektora lizinga.

U poređenju sa 31.12.2012. godine, neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su manja za 11.692 hiljada KM ili 2,73%, dok su bruto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga manja za 19.127 hiljada KM ili 3,63%.

Neto potraživanja po osnovu zajma su na dan 31.03.2013. godine iznosila 106.850 hiljada KM ili 15,82% od iznosa ukupne aktive sektora lizinga.

U odnosu na 31.12.2012. godine, neto potraživanja po osnovu zajma su povećana za 581 hiljadu KM ili 0,55%. Pojedinačno posmatrano, povećanje navedene pozicije je iskazano od strane jednog lizing društva iz razloga reprograma / restrukturiranja potraživanja po ugovoru zajma koji je odobren subsidijarnom licu istog društva. Od ukupnog iznosa potraživanja po osnovu zajmova na dan 31.03.2013. godine, 74.220 hiljada KM ili 69,46% se odnosi na zajmove odobrene od strane dva lizing društva subsidijarnim ili povezanim pravnim licima sa ciljem finansiranja izgradnje nekretnina. Zajmovi su odobreni prije stupanja na snagu Zakona o lizingu. U strukturi ukupne aktive, zajmovi će ostati u bilansima lizing društava dok ne isteknu ugovoreni rokovi na koje su isti odobreni.

Iskazano stanje bilansne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 31.03.2013. godine je iznosilo 17.261 hiljada KM, što je za 2.345 hiljada KM ili 15,72% više u odnosu na 31.12.2012. godine. Učešće navedene pozicije u ukupnoj aktivi se povećalo sa 2,15%, koliko je iznosilo na kraju 2012. godine, na 2,56% koliko je iznosilo na dan 31.03.2013. godine.

Neto vrijednost osnovnih sredstava finansiranih putem operativnog lizinga na dan 31.03.2013. godine je iznosila 27.677 hiljada KM i za 2.015 hiljada KM ili 6,79% je manja u odnosu na 31.12.2012. godine.

U Tabeli 1. Informacije prikazani su podaci neto bilansnih pozicija aktive po izvještajnim periodima.

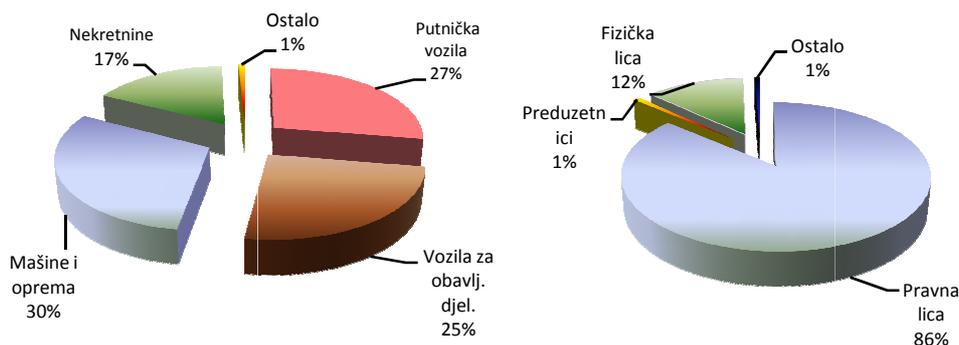
Tabela 1. Struktura neto bilansnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilansne pozicije	31.12.2012	% učešće u aktivni	31.3.2013	% učešće u aktivni	31.03.2013/ 31.12.2012
Finansijski lizing	427.623	62%	415.931	62%	-2,73%
Operativni lizing	29.692	4%	27.677	4%	-6,79%
Zajam	106.269	15%	106.850	16%	0,55%
Ostala aktiva	130.780	19%	124.778	18%	-4,59%
Ukupna aktiva	694.364	100%	675.236	100%	-2,75%

U strukturi potraživanja prema korisniku lizinga i predmetu lizinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodne izvještajne periode.

Grafikon 2. Struktura potraživanja po osnovu finansijskog lizinga prema predmetu i korisniku lizinga na dan 31.03.2013. godine

U strukturi bilansne sume finansijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor lizinga se odnosi 4,23% od ukupne bilansne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 92,77% i 3,00% na mikrokreditni sektor.

3.2. Kvalitet aktive

Prema podacima iz izvještaja lizing društava, rezerve za gubitke po finansijskom lizingu na dan 31.03.2013. godine iskazane su u iznosu od 23.204 hiljada KM, što predstavlja smanjenje za 1.399 hiljada KM ili 5,69% u odnosu na 31.12.2012. godine. Pojedinačno posmatrano, na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) se odnosi 58,51% formiranih rezervi za gubitke.

Tabela 2. Uporedni prikaz formiranih rezervi za finansijski lizing po kategorijama kašnjenja

(000 KM)

Dana kašnjenja	Ukupne rezerve 31.12.2012	Ukupne rezerve 31.03.2013	% promjene
0-60	552	421	-23,73%
60-90	649	588	-9,39%
90-180	4.383	3.652	-16,68%
preko 180	16.280	18.363	12,79%
preko 360	2.739	180	-93,43%
UKUPNO	24.603	23.204	-5,69%

U strukturi formiranih rezervi za gubitke po ugovorima finansijskog lizinga, 18.363 hiljada KM ili 79,13% se odnosi na rezerve za gubitke formirane po osnovu potraživanja od čijeg je dospjeća proteklo preko 180 dana. Uporedbom odnosa ukupnog potraživanja i osnovice za formiranje rezerve po navedenoj kategoriji kašnjenja, može se zaključiti da iznos osnovice predstavlja 94% iznosa potraživanja, što ukazuje na činjenicu da lizing društva po navedenoj kategoriji kašnjenja uglavnom nisu ušla u posjed finansiranih predmeta lizinga (vidljivo u Prilogu 4. Informacije). Na ostalim kategorijama kašnjenja su iskazane manje rezerve za gubitke, što je uzrokovalo smanjenje ukupno formiranih rezervi u kumulativu (novi otpisi potraživanja ili ulazak u posjed predmeta lizinga i naplata).

Rezerve za zajmove na dan 31.03.2013. godine su iznosile 3.661 hiljada KM i smanjene su za 259 hiljada KM ili 6,61% u odnosu na 31.12.2012. godine, kada su rezerve za zajmove iznosile 3.920 hiljada KM. Razlog smanjenja rezervi za gubitke po osnovu zajmova na 31.03.2013. godine u odnosu na 31.12.2012. godine su restrukturiranja (reprogramiranja) potraživanja koja su u prethodnom periodu bila u značajnom broju dana kašnjenja i otpisi nenaplaćenih potraživanja. Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove, 2.620 hiljada KM ili 71,55% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog lizing društva.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po finansijskom lizingu i zajmu na dan 31.03.2013. godine je iznosio 70.236 hiljada KM i veći je za 4.179 hiljada KM ili 6,33% u odnosu na 31.12.2012. godine. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 37.478 hiljada KM ili 53,36% se odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva. Uvidom u strukturu otpisanih potraživanja konstatovano je da je toku prvog kvartala 2013. godine vanbilansno evidentirano novih potraživanja u iznosu od 4.502 hiljada KM, od čega se 3.397 hiljada KM ili 75,46% odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva. Posmatrano u istom periodu, po osnovu naplate vanbilansnih potraživanja je evidentiran iznos od 321 hiljadu KM.

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta lizinga na dan 31.03.2013. godine, usljed raskida lizing ugovora sa korisnikom lizinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta

lizinga nakon isteka lizing ugovora, iznosila je 35.421 hiljada KM i veća je za 1.997 hiljada KM ili 5,97% u odnosu na 31.12.2012. godine.

Tabela 3. Broj i vrijednost izuzetih predmeta lizinga po periodima

(000 KM)

Red. broj	VRSTA PREDMETA LIZINGA	31.12.2012		31.3.2013	
		Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost predmeta lizinga	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost predmeta lizinga
1.	Putnička vozila	62	771	64	818
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	29	507	31	721
3.	Mašine i oprema	27	5.962	38	6.533
4.	Nekretnine	21	26.181	22	27.346
5.	Sinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	1	3	1	3
6.	Aparati za domaćinstvo	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	0	0	0
UKUPNO		139	33.424	156	35.421

U poređenju sa prethodnim izvještajnim periodom, najznačajnije povećanje tržišne vrijednosti (posmatrano u procentualnom iznosu) je iskazano na poziciji vozila za obavljanje djelatnosti (povećanje u iznosu od 42,21%), dok je najveće povećanje posmatrano u apsolutom iznosu iskazano na poziciji nekretnina (1.165 hiljada KM). Pojedinačno posmatrano, 30.371 hiljada KM ili 85,74% vrijednosti predmeta lizinga koji su u posjedu lizing društava se odnosi na dva lizing društva.

Od ukupno iskazanog iznosa procjenjene vrijednosti izuzetih predmeta lizinga na dan 31.03.2013. godine, 77,20% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su lizing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obaveza od strane korisnika lizinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na tri lizing društva, od čega se 54,99% ili 15.037 hiljada KM odnosi na vrijednost izuzetih nekretnina jednog lizing društva.

Na dan 31.03.2013. godine, na evidenciji izuzetih (prijevremena vraćenih) predmeta lizinga ili predmeta lizinga koji su vraćeni redovnim istekom lizing ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta lizinga je iskazano ukupno 156 predmeta lizinga, što predstavlja povećanje od 12,23% u odnosu na 31.12.2012. godine.

Kontinuirano visok iznos iskazanih vrijednosti izuzetih predmeta lizinga ukazuje na prisutnu otežanu prodaju ili daljnji plasman izuzetih predmeta lizinga.

3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga

Vrijednost novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga u periodu od 01.01. do 31.03.2013. godine je iznosila 42.398 hiljada KM i za 1.806 hiljada KM ili 4,56% je veća u odnosu na isti period prethodne godine. Broj novozaključenih ugovora iznosi 979, što je za 7,12% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Prosječna vrijednost ugovora u navedenom periodu 2013. godine je iznosila 43 hiljade KM i veća je u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom periodu prošle godine kada je iznosila 38 hiljada KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 40.298 hiljada KM se odnosi na ugovore finansijskog lizinga sa prosječnom (ponderisanom) nominalnom kamatnom stopom od 7,19% i ponderisanom efektivnom kamatnom stopom od 9,86%.

U Tabeli 4. Informacije su prikazani uporedni pokazatelji novih finansiranja po predmetu lizinga i vrsti ugovora.

Tabela 4. Struktura iznosa finansiranja po predmetu lizinga za prvi kvartal 2012. i 2013. godine
(000 KM)

	31.03.2012. godine			31.03.2013. godine		
	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO
Vozila	26.418	1.529	27.947	26.811	2.100	28.911
Oprema	10.345	154	10.499	13.203	0	13.203
Nekretnine	2.100	0	2.100	240	0	240
Ostalo	2	0	2	44	0	44
UKUPNO	38.865	1.683	40.548	40.298	2.100	42.398

U ukupan iznos finansiranja ostvaren u periodu od 01.01. do 31.03.2013. godine uključen je iznos finansiranja koje je ostvarilo lizing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH. Navedeno društvo veći dio poslovnih aktivnosti ostvaruje u Federaciji BiH.

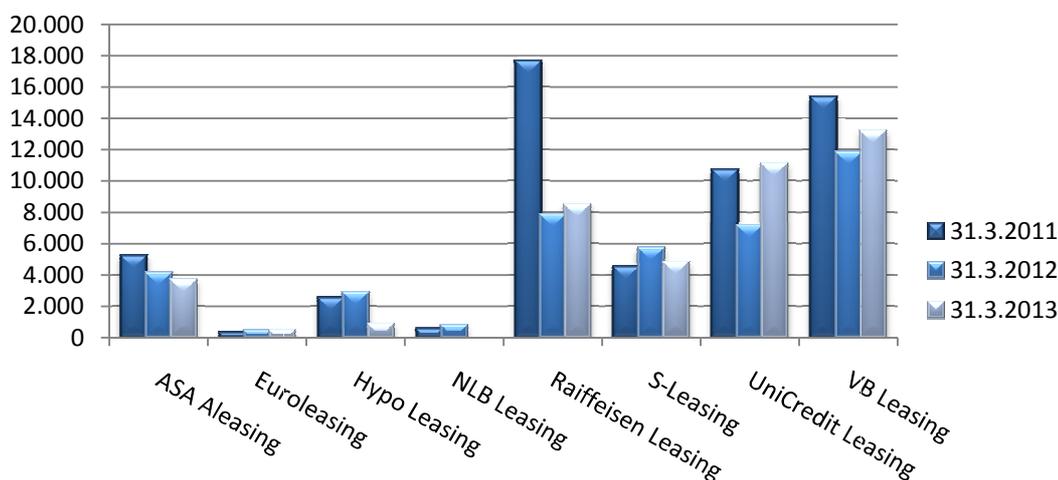
U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika lizinga dominiraju plasmani prema pravnim licima (90,22% od ukupnog iznosa finansiranja u toku prvog kvartala 2013. godini). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je finansiranje putem lizinga za fizička lica nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obaveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

Analizom lizing tržišta zemalja u okruženju konstatovano je da većina zemalja izmjenom poreske zakonske regulative oslobodila lizing društva obaveze obračuna PDV-a na kamatu po ugovorima finansijskog lizinga, što je uzrokovalo pozitivne efekte na finansiranje fizičkih lica putem lizinga, kao i povećanje poreskih obaveza usljed povećanog prometa novih predmeta lizinga.

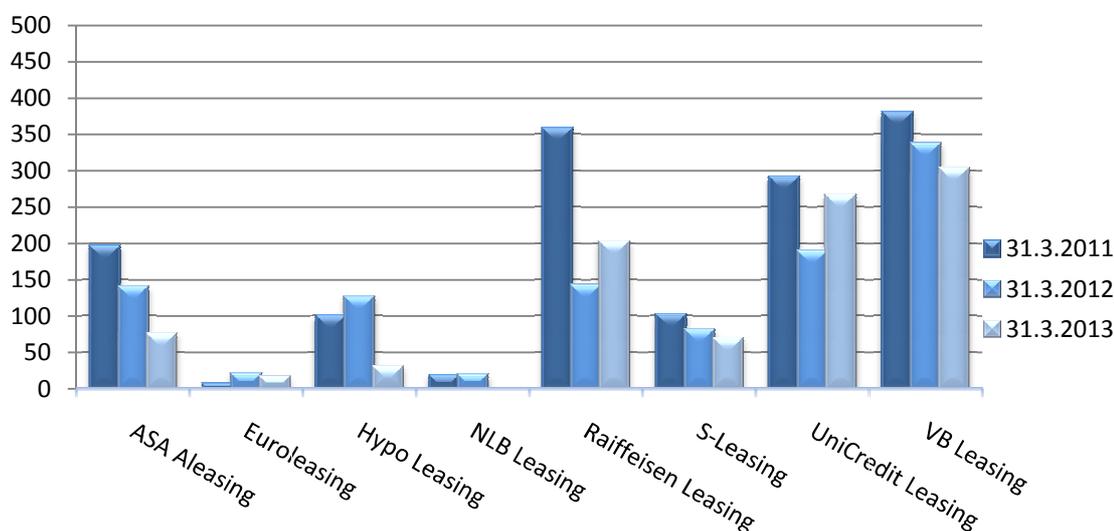
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora

Vrijednosti novozaključenih ugovora finansiranih putem finansijskog i operativnog lizinga u Federaciji BiH u periodu od 01.01. do 31.03.2013. godine povećana je u odnosu na isti period prethodne godine.

Grafikon 3. Tržišno učešće prema volumenu (u 000 KM)

Grafikon 4. Tržišno učešće prema broju ugovora

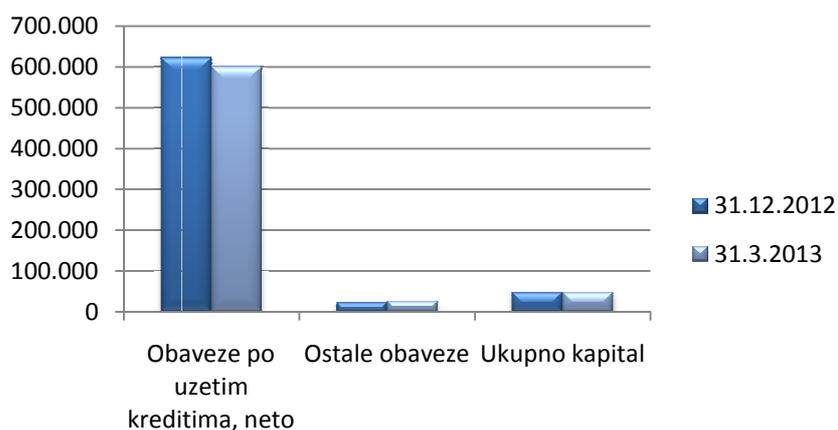

U skladu sa podacima objavljenim od strane krovnog evropskog udruženja Leaseurope sa 31.12.2012. godine, evropsko lizing tržište je u prethodnoj poslovnoj godini također zabilježilo pad novih plasmana u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 14,3%, što je posmatrano u periodu 2009-2012 godina po prvi put uzrokovalo pad portfelja lizing društava za 0,9%. Pored navedenog, iz objavljenih agregatnih pokazatelja je vidljiv značajan porast troškova rezervi za gubitke (2012 / 2011) u iznosu od 16,5% i pad dobiti prije oporezivanja u iznosu od 16,4%.

3.5. Struktura pasive

Na dan 31.03.2013. godine nije došlo do značajnih izmjena u strukturi pasive u odnosu na prethodne izvještajne periode. Obaveze po uzetim kreditima i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive (88,94% od iznosa ukupne pasive).

Grafikon 5. Struktura pasive – uporedni podaci (000 KM)

Ukupne obaveze po kreditima na dan 31.03.2013. godine iznose 600.563 hiljada KM i smanjene su za 22.040 hiljada KM ili 3,54% u odnosu na 31.12.2012. godine. Od ukupnog iznosa obaveza po uzetim kreditima, 535.003 hiljada KM ili 89,08% se odnosi na dugoročne obaveze.

U strukturi izvora finansiranja, 58,55% se odnosi na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima lizing društva pripadaju, dok se 18,02% odnosi na direktna zaduženja od osnivača, a 23,43% odnosi na zaduženja od evropskih i domaćih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih preduzeća, a obezbjeđena su bankarskim garancijama izdatim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa koju lizing društva plaćaju na izvore sredstava u periodu od 01.01. do 31.03.2013. godine je 2,80% na godišnjem nivou (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u posmatranom periodu) i značajno je smanjena u odnosu na prethodne periode. Navedeno je uzrokovano činjenicom da su kamatne stope na izvore sredstava lizing društava uglavnom vezane za varijabilni indeks EURIBOR čija je vrijednost tokom 2012. godine kontinuirano padala (vrijednost 3M EURIBOR-a na 01.01.2012. godine 1,343%, na 31.12.2012. godine 0,188%). Navedeno je u znatno manjoj mjeri uticalo na smanjenje izlaznih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa.

Ukupni kapital lizing društava je na dan 31.03.2013. godine iznosio 48.263 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2012. godine, navedena pozicija je manja za 321 hiljadu KM ili 0,66%.

Vlasnici društva kod kojeg je krajem prethodne godine iskazan gubitak veći od iznosa kapitala su krajem februara 2013. godine izvršili dokapitalizaciju društva u iznosu od 4.373 hiljada KM. Provedba iste (registracija na sudu) se očekuje do kraja drugog kvartala, kada će biti iskazana u bilansnim pozicijama navedenog društva.

4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Na nivou sektora lizinga u periodu od 01.01. do 31.03.2013. godine ostvaren je gubitak u iznosu od 321 hiljadu KM. U istom periodu prethodne poslovne godine na nivou sektora ostvaren je gubitak u iznosu od 7.133 hiljade KM.

Pojedinačno posmatrano, dva lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 3.687 hiljada KM (oba društva su iskazala ukupan kapital manji od zakonom propisanog), dok su preostalih pet lizing društava iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 3.366 hiljada KM.

Prihod od kamata na dan 31.03.2013. godine je iznosio 9.389 hiljada KM. Navedena pozicija je za 2.257 hiljada KM ili 19,38% manja u odnosu na isti period prethodne godine. Ukoliko se posmatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovu kamata iz finansijskog lizinga je iznosila 7.345 hiljada KM i za 1.646 hiljada KM ili 18,31% je manja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Pozicija ostalih prihoda po kamati je smanjena u odnosu na isti period prethodne godine za 611 hiljada KM ili 23,01%.

Rashodi po osnovu kamata su iznosili 4.255 hiljada KM, što je za 3.162 hiljada KM ili 42,63% manja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za period od 01.01. do 31.03.2013. godine je iznosio 5.134 hiljada KM, što predstavlja povećanje od 905 hiljada KM ili 21,40% u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

U okviru kategorije rashoda, troškovi rezervi za gubitke su iznosili 6.519 hiljada KM i manji su za 4.760 hiljada KM ili 42,20% u odnosu na prethodni period iste godine.

5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o lizingu izraženu na godišnjem nivou i iskazuje se u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o finansijskom lizingu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 46/09).

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku prvog kvartala 2013. godine je iznosila 5,98% za kratkoročne i 7,24% za dugoročne ugovore,

dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 9,63%, a za dugoročne 9,87% na godišnjem nivou.

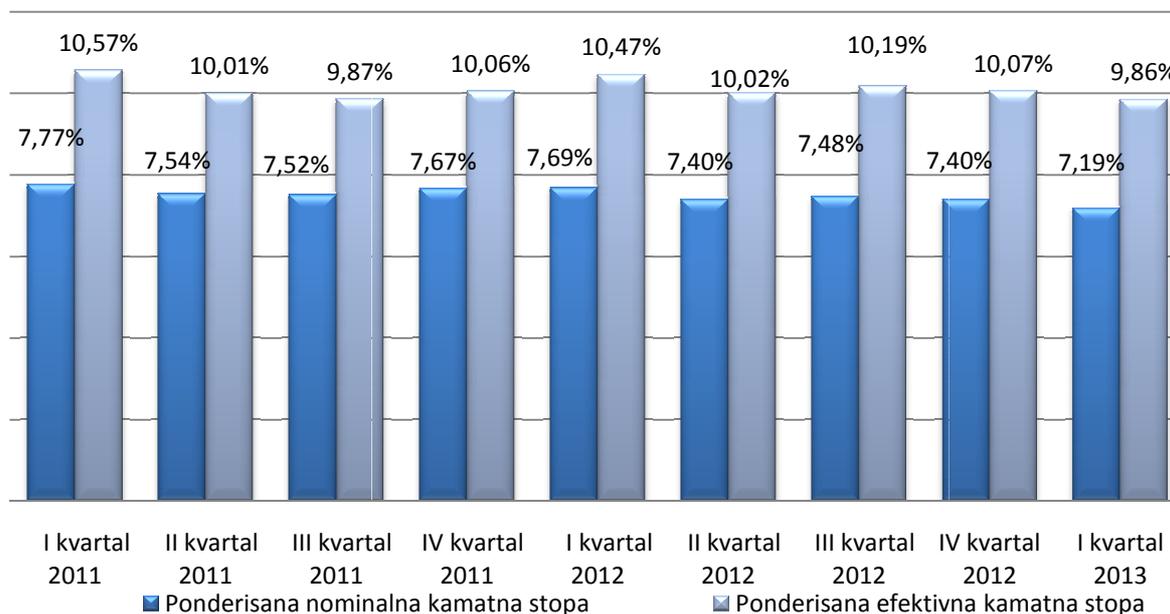
U Tabeli 5. Informacije iskazani su podaci o iznosu finansiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku prvog kvartala 2013. godine.

Tabela 5. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku prvog kvartala 2013. godine

Redni broj	OPIS	Broj ugovora	Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa	Ponderisana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	59	1.531	5,98%	9,63%
a.	putnička vozila	43	875	6,21%	9,90%
b.	vozila za obavlja.djelatnosti (terenska i putnička)	11	415	5,39%	9,09%
c.	mašine i oprema	5	241	6,15%	9,57%
1.1.	Kratkoročni lizing ugovori prema korisniku lizinga:	59	1.531	5,98%	9,63%
a.	pravna lica	51	1.433	5,86%	9,25%
b.	preduzetnici	0	0	0,00%	0,00%
c.	fizička lica	8	98	7,68%	15,11%
2.	Dugoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	862	38.767	7,24%	9,87%
0	putnička vozila	460	12.024	7,45%	10,30%
b.	vozila za obavlja.djelatnosti (terenska i putnička)	272	13.497	7,37%	10,01%
c.	mašine i oprema	125	12.962	6,88%	9,32%
d.	nekretnine	3	240	8,44%	9,23%
g.	ostalo	2	44	11,50%	15,57%
2.1.	Dugoročni lizing ugovori prema korisniku lizinga:	862	38.767	7,24%	9,87%
a.	pravna lica	686	34.741	7,14%	9,71%
b.	preduzetnici	12	361	8,60%	11,61%
c.	fizička lica	164	3.665	8,05%	11,20%
	UKUPNO	921	40.298	7,19%	9,86%

Ukoliko se posmatraju ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope sa vrijednostima istih u prethodnim izvještajnim periodima, konstatovan je trend smanjenja nominalnih i efektivnih kamatnih stopa, a što je uzrokovano smanjenjem varijabilnog indeksa (EURIBOR) za koji su vezane ulazne i izlazne kamatne stope.

Grafikon 6 . Pregled prosječnih ponderisanih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o finansijskom lizingu po kvartalima u toku 2011., 2012. i 2013. godine

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o finansijskom lizingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika lizinga, kreiranje ugovora finansijskog lizinga sa otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi lizing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine lizing ugovora (kasko osiguranje i sl.).

6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja lizing društava u Federaciji BiH sa 31.03.2013. godine može se zaključiti da poslovanje lizing društava u navedenom periodu pokazuje znake stabilizacije u kontekstu vrijednosti novozaključenih ugovora i ostvarenog rezultata poslovanja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

Kod pojedinih lizing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizilaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim periodima.

Podaci za prvi kvarta 2013. godine pokazuju blagi porast industrijske proizvodnje i porast izvoza i ukoliko pozitivan trend bude nastavljen do kraja godine može se očekivati blagi porast realne stope rasta i povoljnije ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor lizing društava Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod lizing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika

finansijskih usluga finansiranih putem lizinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog lizing društva i djelatnosti lizinga na nivou Federacije BiH.

Agencija će se u narednom periodu fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor lizing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju lizing društava i internom definisanju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje podzakonske regulative za lizing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje lizing društava,
- praćenje aktivnosti lizing društava na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i unaprijeđivati saradnju sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- daljnje unapređenje informacionog sistema koji će na osnovu izvještaja lizing društava omogućiti rano upozoravanje i preventivno djelovanje u otklanjanju slabosti u poslovanju lizing društava,
- unapređenje strukture i kvaliteta podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unapređivati saradnju sa Udruženjem lizing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative lizing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

Pored navedenog, u 2013. godini se očekuje usvajanje Zakona o zaštiti potrošača – finansijskih usluga. Agencija će redovnim kontrolama pratiti postupanje lizing društava po navedenom zakonu.

U narednom periodu lizing društva trebaju dodatno da se fokusiraju na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju sistema naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja.

Aktivnosti lizing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definisanje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena lizing društva u svom poslovanju,
- uspostavljanje sistema internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnijih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvještavanja,
- unapređenje u kontekstu zaštite korisnika lizing usluga,
- primjene praksi odgovornog finansiranja,

- detaljnije informisanje klijenata o proizvodima koje lizing društva nude u cilju boljeg razumjevanja i ozbiljnijeg pristupa finansiranju putem lizinga i
- redovno, ažurno i tačno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke.

7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA

Na osnovu Zakona o lizingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje lizing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 46/09, 46/11, 48/12 i 110/12), kao i uputstvima usvojenim od strane Direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definisano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje lizing društava su:

1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova lizinga,
2. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje saglasnosti lizing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranje novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanja lizing naknade po ugovoru o operativnom lizingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje lizing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvještavanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima lizing društva,
8. Odluka o nadzoru lizing društava,
9. Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uslovima i načinu postupanja lizing društva po prigovoru korisnika lizing usluga,
11. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu i
12. Uputstvo za izradu izvještaja lizing društava.

Broj: U.O. 52-4/13
Sarajevo: 04.06.2013. godine

8. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima na dan 31.03.2013. godine

Redni broj	Naziv lizing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Alma Kadrić	+ 387 33 771 222	22.03.2010	16	www.asa-aleasing.ba
2.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.2010	6	www.euroleasing.ba
3.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 789 345	19.03.2010	9	www.nlbleasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	55	www.rlbh.ba
5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	11	www.s-leasing.ba
6.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	29	www.unicreditleasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	35	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	161	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava na dan 31.03.2013. godine

LIZING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	51,00%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,44%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROAGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
	AGRAM d.d. Ljubuški	0,06%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava sa 31.03.2013. godine (u 000 KM)

Dani kašnjenja	Stopa rezervisanja	Iznos potraživanja	Više obračunate izdvojene rezerve	Ukupna rezervisanja
0-60	0,05%	74.036	0	37
60-90	5%	2.296	0	114
90-180	10%	33.770	0	3.377
180-270	30%	357	0	107
270-360	50%	52	0	26
preko 360	100%	0	0	0
UKUPNO		110.511	0	3.661

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing društava sa 31.03.2013. godine (u 000 KM)

Dana kašnjenja							Rezerve			
	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (pokretne stvari)	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	Ukupne rezerve
0-60	0,50%	0,50%	299.833	43.752	64.238	5.219	322	26	74	421
60-90	10%	10%	21.231	10.574	3.679	1.829	368	183	37	588
90-180	50%	50%	24.916	11.908	5.048	1.689	2.524	845	283	3.652
preko 180	100%	75%	19.193	7.548	18.032	418	18.032	313	17	18.363
preko 360	100%	100%	180	0	180	0	180	0	0	180
UKUPNO			365.353	73.782	91.177	9.155	21.426	1.367	411	23.204

Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja (u 000 KM)

Red. Broj	OPIS	31.12.2012		31.3.2013		% rasta
		Iznos	% u ukupnoj aktivni	Iznos	% u ukupnoj aktivni	31.03.2013/31.12.2012
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	14.916	2,15%	17.261	2,56%	15,72%
2.	Plasmani bankama	12.667	1,82%	1.793	0,27%	-85,85%
3.	Potraživanja po finansijskom lizingu, neto	427.623	61,58%	415.931	61,60%	-2,73%
3a)	potraživanja po finansijskom lizingu, bruto	527.508	75,97%	508.381	75,29%	-3,63%
3b)	rezerve za gubitke	24.603	3,54%	23.204	3,44%	-5,69%
3c)	odgođeni prihodi po osnovu kamata	74.805	10,77%	68.800	10,19%	-8,03%
3d)	odgođeni prihodi po osnovu naknada	477	0,07%	446	0,07%	-6,50%
4.	Potraživanja od subsidijarnih lica	2	0,00%	2	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	72.368	10,42%	69.525	10,30%	-3,93%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	52.089	7,50%	51.790	7,67%	-0,57%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog lizinga	46.644	6,72%	45.945	6,80%	-1,50%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	9.413	1,36%	9.942	1,47%	5,62%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni lizing	16.952	2,44%	18.268	2,71%	7,76%
6.	Dugoročne investicije	93	0,01%	93	0,01%	0,00%
7.	Ostala aktiva	166.695	24,01%	170.631	25,27%	2,36%
7a)	zajmovi, neto	106.269	15,30%	106.850	15,82%	0,55%
7a1)	zajmovi (dospjela potraž.+nedospjela glavnica)	110.189	15,87%	110.511	16,37%	0,29%
7a2)	rezerve za zajmove	3.920	0,56%	3.661	0,54%	-6,61%
7b)	ostala aktiva	60.426	8,70%	63.781	9,45%	5,55%
	UKUPNA AKTIVA	694.364	100,00%	675.236	100,00%	-2,75%
	PASIVA					
9.	Obaveze po uzetim kreditima, neto	622.603	89,67%	600.563	88,94%	-3,54%
9a)	obaveze po kratkoročnim kreditima	70.325	10,13%	66.336	9,82%	-5,67%
9b)	obaveze po dugoročnim kreditima	553.134	79,66%	535.003	79,23%	-3,28%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	856	0,12%	776	0,11%	-9,35%
10.	Ostale obaveze	23.177	3,34%	26.410	3,91%	13,95%
	UKUPNO OBAVEZE	645.780	93,00%	626.973	92,85%	-2,91%
11.	Osnovni kapital	78.869	11,36%	64.412	9,54%	-18,33%
12.	Rezerve	5.548	0,80%	7.054	1,04%	27,14%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-35.833	-5,16%	-23.203	-3,44%	-35,25%
	UKUPNO KAPITAL	48.584	7,00%	48.263	7,15%	-0,66%
	UKUPNO PASIVA	694.364	100,00%	675.236	100,00%	-2,75%
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	33.922	4,89%	66.057	9,78%	94,73%
	Novi otpis (+)	37.750	5,44%	4.502	0,67%	-88,07%
	Naplata (-)	5.449	0,78%	321	0,05%	-94,11%
	Trajni otpis (-)	166	0,02%	2	0,00%	-98,80%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	66.057	9,51%	70.236	10,40%	6,33%

Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.03.2012.		31.3.2013		% rasta 31.03.2013/ 31.03.2012
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	11.646	53,30%	9.389	40,47%	-19,38%
1a)	kamate po finansijskom lizingu	8.991	41,15%	7.345	31,66%	-18,31%
1b)	ostali prihodi od kamata	2.655	12,15%	2.044	9,81%	-23,01%
2.	Rashodi po kamatama	7.417	33,95%	4.255	18,34%	-42,63%
3.	Neto prihodi od kamata	4.229	19,35%	5.134	22,13%	21,40%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	10.204	46,70%	13.811	59,53%	35,35%
5.	Operativni rashodi	10.230	46,82%	12.667	54,60%	23,82%
5a)	troškovi plata i doprinosa	2.081	9,52%	6.357	27,40%	205,48%
5b)	troškovi poslovnog prostora	3.498	16,01%	3.123	13,46%	-10,72%
5c)	ostali operativni troškovi	4.651	21,29%	3.187	13,74%	-31,48%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	11.279	51,62%	6.519	28,10%	-42,20%
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski lizing	10.579	48,42%	6.801	29,31%	-35,71%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	700	3,20%	-282	-1,22%	-140,29%
7.	Dobit prije poreza	-7.076	-32,38%	-241	-1,04%	-97%
8.	porez na dobit	57	0,26%	80	0,34%	40,35%
9.	Neto dobit	-7.133	-32,65%	-321	-1,38%	-95%

Prilog 7. Rangiranje bilansne sume

31.12.2012					31.3.2013				
Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 2012.	Kumul. Učešće	Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 31.03.2013.	Kumul. učešće	Indeks bilansne sume
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	219.292	31,58%	31,58%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	204.715	30,32%	30,32%	93
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	170.208	24,51%	56,09%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	170.864	25,30%	55,62%	100
VB Leasing d.o.o. Sarajevo	113.128	16,29%	72,39%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	113.840	16,86%	72,48%	101
Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	58.405	8,41%	80,80%	4.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	57.255	8,48%	80,96%	98
NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	58.160	8,38%	89,17%	5.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	55.162	8,17%	89,13%	94
S-Leasing d.o.o. Sarajevo	49.405	7,12%	96,29%	6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	47.837	7,08%	96,21%	97
Euroleasing d.d. Mostar	25.766	3,71%	100,00%	7.	Euroleasing d.d. Mostar	25.563	3,79%	100,00%	99
UKUPNO	694.364	100%			UKUPNO	675.236	100%		97